ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 12ης Οκτωβρίου 1999 *

Στην υπόθεση T-216/96,

Conserve Italia Soc. Coop. arl, πρώην Massalombarda Colombani SpA, εταιρία ιταλικού δικαίου, με έδρα τη Massa Lombarda (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τη Marina Averani και τον Andrea Pisaneschi, δικηγόρους Σιέννας, και από τον Paolo de Caterini, δικηγόρο Ρώμης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Charles Turk, 13 B, avenue Guillaume,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τους Paolo Ziotti και Francesco Paolo Ruggeri Laderchi, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενους από τον Massimo Moretto, δικηγόρο Βενετίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως C(96) 2760 της Επιτροπής, της 3ης Οκτωβρίου 1996, περί καταργήσεως της οικονομικής συνδρομής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων που χορηγήθηκε στην εταιρία Massalombarda Colombani SpA με την απόφαση C(90) 950/356 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1990, και, εφόσον απαιτείται, κάθε πράξεως της Επιτροπής συνδεομένης με την απόφαση αυτή, ειδικότερα δε του εγγράφου εργασίας αριθ. VI/1216/86-IT σχετικά με τον καθορισμό της μέγιστης δυνατής συνδρομής εκ μέρους του Ευρωπαικού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) 355/77 του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 1977, περί κοινής δράσεως για τη βελτίωση των συνθηκών μεταποιήσεως και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 149),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Jaeger, Πρόεδρο, K. Lenaerts και J. Azizi, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 11ης Μαρτίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο της διαφοράς

1 Ο κανονισμός 355/77 του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου, περί κοινής δράσεως για τη βελτίωση των συνθηκών μεταποιήσεως και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 149, στο εξής: κανονισμός 355/77), ορίζει, στα άρθρα 1, παράγραφος 3, και 2 ότι η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί κοινή χρηματοδοτική συνδρομή χρηματοδοτώντας, μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (στο εξής: ΕΓΤΠΕ), τμήμα Προσανατολισμού, σχέδια που εντάσσονται σε ειδικά προγράμματα τα οποία έχουν καταρτίσει προηγουμένως τα κράτη μέλη και έχει εγκρίνει η Επιτροπή, αποσκοπούντα στην ανάπτυξη ή την ορθολογικότερη διαχείριση της μεταποιήσεως και της εμπορίας των γεωργικών προϊόντων.

2 Η δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού αναφέρει ότι «τα μέτρα που προβλέπονται σ' αυτόν τον τομέα (...) αποβλέπουν στην επίτευξη των στόχων που προσδιορίζονται στο άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχείο α', της Συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 33 ΕΚ]». Η τέταρτη αιτιολογική σκέψη αναφέρει ότι, «για να τύχουν κοινοτικής χρηματοδοτήσεως, τα σχέδια πρέπει να εξασφαλίζουν κυρίως τη βελτίωση και την ορθολογικότητα των διαρθρώσεων μεταποιήσεως και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων, καθώς και ένα διαρκές θετικό αποτέλεσμα στη γεωργία». Τέλος, η έβδομη αιτιολογική σκέψη ορίζει ειδικότερα ότι, «για να εξασφαλίζεται από τους δικαιούχους η τήρηση των όρων που τίθενται κατά τη χορήγηση της ενισχύσεως από το [ΕΓΤΠΕ], πρέπει να προβλέπεται μία διαδικασία ελέγχου, καθώς και η δυνατότητα αναστολής, μειώσεως ή διακοπής [καταργήσεως] της ενισχύσεως από το Ταμείο».

3 Κατά το άρθρο 6 του κανονισμού 355/77, ως σχέδιο, υπό την έννοια του άρθρου 1 του ως άνω κανονισμού, νοείται, ιδίως, «κάθε σχέδιο κρατικής, ημικρατικής ή ιδιωτικής επενδύσεως που αναφέρεται εν όλω ή εν μέρει, σε εγκαταστάσεις ή/και εξοπλισμούς προοριζόμενους για (...) την ορθολογικότητα ή την ανάπτυξη της αποθεματοποιήσεως, της συσκευασίας, της συντηρήσεως, της επεξεργασίας ή μεταποιήσεως των γεωργικών προϊόντων (...)».

4 Το άρθρο 19, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού ορίζει:

«Κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία χορηγείται η ενίσχυση από το [ΕΓΤΠΕ], η υπηρεσία ή ο φορέας που έχει ορισθεί για τον σκοπό αυτό από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεώς της, όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα, καθώς και τα έγγραφα που δύνανται να αποδείξουν ότι πληρούνται οι χρηματοδοτικοί ή οι λοιποί όροι που απαιτούνται για κάθε σχέδιο. Η Επιτροπή δύναται, αν είναι απαραίτητο, να διενεργεί έναν επί τόπου έλεγχο.

Κατόπιν διαβουλεύσεως με την επιτροπή του [ΕΓΤΠΕ] επί χρηματοδοτικών θεμάτων, η Επιτροπή δύναται να αποφασίζει την αναστολή, τη μείωση ή τη διακοπή [κατάργηση] της ενισχύσεως από το [ΕΓΤΠΕ] (...):

— αν το σχέδιο δεν έχει εκτελεσθεί όπως είχε προβλεφθεί ή

— αν ορισμένοι από τους όρους που απαιτούνται δεν έχουν πληρωθεί (...)».

5 Οι αιτήσεις χορηγήσεως συνδρομής πρέπει να περιλαμβάνουν τα στοιχεία και τα έγγραφα που απαριθμούνται στα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΟΚ) 2515/85 της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 1985, για τις αιτήσεις συνδρομής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού, για σχέδια βελτιώσεως των συνθηκών μεταποιήσεως και εμπορίας των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων (ΕΕ L 243, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 2515/85). Τα παραρτήματα αυτά περιλαμβάνουν υποδείγματα των εγγράφων που πρέπει να συμπληρώνουν οι αιτούντες τη συνδρομή, αφενός, και επεξηγηματικές σημειώσεις που αποσκοπούν να τους παράσχουν βοήθεια στις σχέσεις τους με τις αρχές, αφετέρου.

6 Το σημείο 5.3 των «Επεξηγηματικών σημειώσεων κατά τίτλο» του παραρτήματος Α του ως άνω κανονισμού ορίζει ότι: «(...) τα σχέδια των οποίων η εκτέλεση άρχισε πριν από την παραλαβή, από την Επιτροπή, της αίτησης δεν μπορούν να λάβουν συνδρομή». Οι σχετικές υποδείξεις αφορούν δέσμευση την οποία πρέπει να λάβει ο αιτών τη συνδρομή σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους: «Αναλαμβάνουμε την υποχρέωση να μην αρχίσουμε τις εργασίες πριν από την παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής εκ μέρους του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού».

7 Το 1986 οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ συνέταξαν το έγγραφο εργασίας VI/1216/86-IT, σχετικά με τον καθορισμό της μέγιστης δυνατής συνδρομής εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού, στο πλαίσιο του κανονισμού 355/77 (στο εξής: έγγραφο εργασίας). Στο σημείο Β.1 του εγγράφου αυτού απαριθμούνται οι δραστηριότητες για τις οποίες αποκλείεται εντελώς η δυνατότητα χορηγήσεως συνδρομής. Σ' αυτές περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, κατά την παράγραφο 5, οι δραστηριότητες ή οι εργασίες που είχαν αρχίσει πριν από την υποβολή της σχετικής αιτήσεως, εκτός από:

«(...)

β) την αγορά μηχανών, συσκευών και οικοδομικού υλικού, περιλαμβανομένων των μεταλλικών σκελετών και προκατασκευασμένων τμημάτων (παραγγελία και παράδοση του υλικού), υπό τον όρο ότι η συναρμολόγηση, η εγκατάσταση, η τοποθέτηση και οι επιτόπιες εργασίες όσον αφορά το οικοδομικό υλικό δεν πραγματοποιήθηκαν πριν από την υποβολή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής·

(...)

Για τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στα στοιχεία α' και β' είναι δυνατή η χορήγηση συνδρομής, ενώ για τις απαριθμούμενες στα στοιχεία γ' και δ' δεν είναι δυνατή, χωρίς όμως αυτές να καθιστούν το οικείο σχέδιο απαράδεκτο. Κάθε άλλη δραστηριότητα ή εργασία που αρχίζει πριν από την υποβολή της αιτήσεως σχετικά με το σχέδιο το καθιστά απαράδεκτο».

8 Δυνάμει του σημείου Β.1, παράγραφος 12, του εγγράφου εργασίας αποκλείεται επίσης η χορήγηση συνδρομής για «έξοδα μισθώσεως εξοπλισμού και επενδύσεων τα οποία χρηματοδοτούνται με χρηματοδοτική μίσθωση (leasing). Για παράδειγμα: έξοδα μισθώσεως για τη χρήση μηχανών Tetra Pak· σχέδιο χρηματοδοτούμενο εν μέρει ή εν όλω με χρηματοδοτική μίσθωση. Εντούτοις, για τις επενδύσεις αυτές είναι δυνατή η χορήγηση συνδρομής εφόσον η σύμβαση της χρηματοδοτικής μισθώσεως (...) προβλέπει ότι ο δικαιούχος καθίσταται κύριος του μισθωθέντος εξοπλισμού ή του χρηματοδοτούμενου σχεδίου εντός πέντε ετών από της χορηγήσεως της συνδρομής. Το διάστημα αυτό μειώνεται σε τέσσερα έτη για τα σχέδια που χρηματοδοτούνται από το 1985 και μετά».

9 Στις 24 Ιουνίου 1988 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2052/88, για την αποστολή των διαρθρωτικών ταμείων, την αποτελεσματικότητά τους και τον συντονισμό των παρεμβάσεών τους μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ L 185, σ. 9, στο εξής: κανονισμός 2052/88).

10 Βάσει του κανονισμού αυτού, το Συμβούλιο εξέδωσε στις 19 Δεκεμβρίου 1988 τον κανονισμό (ΕΟΚ) 4253/88, για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2052/88, όσον αφορά τον συντονισμό των παρεμβάσεων των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ L 374, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 4253/88). Δυνάμει του άρθρου 34 του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός αυτός άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1989.

11 Κατά το άρθρο 15, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του ως άνω κανονισμού, «μια δαπάνη δεν μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη για συνδρομή των ταμείων [ικανή να λάβει χρηματοδοτική συνδρομή] εάν πραγματοποιηθεί πριν από την ημερομηνία λήψης της σχετικής αίτησης από την Επιτροπή». Το δεύτερο εδάφιο της διατάξεως αυτής παρείχε εντούτοις στην Επιτροπή τη δυνατότητα παρεκκλίσεως από τον κανόνα αυτό σε ορισμένες περιπτώσεις, καθόσον όριζε το εξής: «Ωστόσο, για τη συγχρηματοδότηση των σχεδίων και των καθεστώτων ενίσχυσης, μια δαπάνη είναι δυνατόν να θεωρείται επιλέξιμη για τη συνδρομή των ταμείων [ικανή να λάβει χρηματοδοτική συνδρομή] εάν έχει πραγματοποιηθεί εντός του εξαμήνου που προηγείται της ημερομηνίας λήψης της σχετικής αίτησης από την Επιτροπή».

12 Το άρθρο 24 του ίδιου κανονισμού, το οποίο έχει τον τίτλο «Μείωση, αναστολή και ακύρωση της συνδρομής», όριζε, στην παράγραφο 2, τα ακόλουθα:

«(...) η Επιτροπή μπορεί να μειώσει ή [να] αναστείλει τη συνδρομή για την εν λόγω ενέργεια ή μέτρο αν επιβεβαιωθεί ότι υπάρχει αντικανονικότητα και, ιδίως, σημαντική αλλαγή της φύσης ή των συνθηκών εκτέλεσης της ενέργειας ή του μέτρου, για την οποία δεν ζητήθηκε η έγκριση της Επιτροπής».

13 Στις 19 Δεκεμβρίου 1988 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 4256/88, για διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού 2052/88 σχετικά με το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού, που τέθηκε επίσης σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1989, δυνάμει του άρθρου 12 αυτού (ΕΕ L 374, σ. 25, στο εξής: κανονισμός 4256/88).

14 Ως είχε αρχικώς, ο ως άνω κανονισμός προέβλεπε, στο άρθρο 10, παράγραφος 1, τα εξής: «Το Συμβούλιο (...) αποφασίζει, το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1989, για τον τρόπο και τις προϋποθέσεις της συμβολής του ταμείου (ΕΓΤΠΕ) στα μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών εμπορίας και μεταποίησης των γεωργικών (...) προϊόντων (...) προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι στόχοι που αναφέρονται στον κανονισμό (...) 2052/88 και σε συνάρτηση με τους κανόνες που καθορίζει ο κανονισμός (...) 4253/88». Οι παράγραφοι 2 και 3 του ίδιου άρθρου διευκρίνιζαν ότι ο κανονισμός 335/77 θα καταργείτο από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της αποφάσεως του Συμβουλίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1, εξαιρέσει των άρθρων 6 έως 15 και 17 έως 23, που θα εξακολουθούσαν να εφαρμόζονται για τα σχέδια που είχαν υποβληθεί πριν την έναρξη ισχύος της εν λόγω αποφάσεως.

15 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 4256/88, το Συμβούλιο εξέδωσε στις 29 Μαρτίου 1990 τον κανονισμό (ΕΟΚ) 866/90, για τη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 91, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 866/90).

16 Η δυνατότητα παρεκκλίσεως που προέβλεπε το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 καταργήθηκε ρητά από τις 3 Αυγούστου 1993 με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2082/93 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1993, για την τροποποίηση του κανονισμού 4253/88 (ΕΕ L 193, σ. 20).

17 Στις 18 Δεκεμβρίου 1995 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) 2988/95, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 2988/95).

18 Στο άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού ορίζεται ότι: «Οι πράξεις οι οποίες αποδεδειγμένως αποσκοπούν στην εξασφάλιση οφέλους αντίθετου προς τους στόχους των εκάστοτε εφαρμοστέων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, με την τεχνητή δημιουργία των προϋποθέσεων κτήσης αυτού του οφέλους, έχουν ως συνέπεια, ανάλογα με την περίπτωση, είτε τη μη εξασφάλιση είτε την αφαίρεση του οφέλους.»

19 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, τω εν λόγω κανονισμού ορίζει ειδικότερα τα εξής:

«Οι εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παρατυπίες μπορούν να επισύρουν τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις:

(...)

γ) ολική ή μερική αφαίρεση του παρασχεθέντος από την κοινοτική νομοθεσία οφέλους, ακόμη και αν ο φορέας έχει λάβει αδικαιολογήτως μέρος μόνο αυτού του οφέλους (...)».

Ιστορικό της διαφοράς

20 Στις 27 Οκτωβρίου 1988 η Επιτροπή έλαβε αίτηση προς χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής εκ μέρους του ΕΓΤΠΕ, την οποία κατέθεσε η Ιταλική Κυβέρνηση δυνάμει του κανονισμού 355/77. Η σχετική αίτηση είχε υποβληθεί από τη Federazione Italiana dei Consorzi Agrari, μια ένωση γεωργικών συνεταιρισμών η οποία διαχειριζόταν μεγάλο μέρος του τομέα γεωργικών προϊόντων διατροφής στην Ιταλία μέχρι τη διάλυσή της τον Μάιο του 1991, για λογαριασμό της εταιρίας Fedital SpA (στος εξής: Fedital). Η ζητούμενη συνδρομή προοριζόταν προς στήριξη ένος σχεδίου αναπτύξεως, ορθολογικής διαχειρίσεως και τεχνικού εκσυγχρονισμού μιας εγκαταστάσεως της Fedital στην κοινότητα Massa Lombarda.

21 Η αίτηση δεν έγινε δεκτή στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 1989, διότι δεν θεωρήθηκε ότι είχε προτεραιότητα σε σχέση με τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού 355/77, η εξέτασή της αναβλήθηκε για αργότερα, ώστε να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του επομένου έτους.

22 Στις 31 Δεκεμβρίου 1989, διαρκούσας της εξετάσεως της αιτήσεώς της, η Fedital πώλησε την ευρισκόμενη στη Massa Lombarda εγκατάστασή της στην εταιρία Colombani Lusuco SpA, την οποία ήλεγχε επίσης η Federazione Italiana dei Consorzi Agrari. Στη συνέχεια, η εμπορική επωνυμία της αγοράστριας εταιρίας άλλαξε σε «Massalombarda Colombani SpA» (στο εξής: Massalombarda Colombani). Στις 18 Οκτωβρίου 1994 η τελευταία αυτή εταιρία πωλήθηκε στη Frabi SpA (που μετονομάστηκε στη συνέχεια σε Fincorserve SpA), χρηματοδοτική εταιρία του ομίλου Conserve Italia Soc. Coop. arl (στο εξής: Conserve Italia), η οποία είναι η προσφεύγουσα εταιρία. Η τελευταία αυτή εταιρία ειδικεύεται στη μεταποίηση, τη διατήρηση και την εμπορία προϊόντων διατροφής όπως τα φρούτα και τα λαχανικά, τα γεωργικά προϊόντα, τα ψάρια και θαλασσινά, τα κρέατα, τα έτοιμα φαγητά και τα τρόφιμα γενικά.

23 Στις 23 Μαρτίου 1990 η Επιτροπή ζήτησε από τη Fedital να διευκρινίσει τη φύση, το κόστος και τις ημερομηνίες ενάρξεως και περατώσεως των εργασιών για τις οποίες

ζητήθηκε η χρηματοδότηση και να αναφέρει αν είχαν ήδη αρχίσει πριν από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής αιτήσεως από την Επιτροπή (27 Οκτωβρίου 1988). Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε τον ισολογισμό του έτους 1988, καθώς και αντίγραφα των συμβάσεων πωλήσεως σχετικά με τις αγορές τις οποίες είχε πραγματοποιήσει η εταιρία αυτή.

24 Η Massalombarda Colombani απάντησε στις 17 Απριλίου 1990 ότι οι εργασίες είχαν αρχίσει στις 31 Οκτωβρίου 1988 και περατώθηκαν πριν από τις 30 Ιουνίου 1990, επισύναψε δε αντίγραφα των σχετικών συμβάσεων στην απάντησή της. Μία από αυτές, υπογραφείσα στις 22 Δεκεμβρίου 1988, αφορούσε την πώληση μηχανής συσκευασίας Tetra Pak.

25 Με απόφαση της 29ης Ιουνίου 1990 η Επιτροπή χορήγησε στη Massalombarda Colombani χρηματοδοτική συνδρομή ύψους 2 002 932 326 ιταλικών λιρών (LIT), για επένδυση συνολικού ύψους 8 036 600 000 LIT (στο εξής: απόφαση περί χορηγήσεως).

26 Με απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 1991 η Ιταλική Κυβέρνηση χορήγησε στη Massalombarda Colombani ενίσχυση 2 008 000 000 LIT επιπλέον της χρηματοδοτικής συνδρομής του ΕΓΤΠΕ.

27 Στις 22 Νοεμβρίου 1991 οι ιταλικές αρχές πραγματοποίησαν τον τελικό έλεγχο των εργασιών και τις ενέκριναν, με την αιτιολογία ότι πληρούσαν συνολικά τους όρους που έθετε η απόφαση περί χορηγήσεως.

28 Κατόπιν ελέγχων διενεργηθέντων από κοινού από τις ιταλικές αρχές και την Επιτροπή τον Μάρτιο του 1993 και από τις 26 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 1994, η τελευταία διαπίστωσε ότι ορισμένες αγορές και εργασίες ανάγονταν σε χρόνο προγενέστερο της παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής και ότι, σε αντίθεση με όσα

προέκυπταν από το αντίγραφο της συμβάσεως αγοράς μηχανής Tetra Pak που της είχε υποβληθεί στις 17 Απριλίου 1990 σε απάντηση στο από 23 Μαρτίου 1990 αίτημά της περί παροχής πληροφοριών, στο πρωτότυπο αναγραφόταν ότι η εν λόγω μηχανή είχε ήδη τοποθετηθεί στις εγκαταστάσεις του αγοραστή, στο πλαίσιο συμβάσεως μισθώσεως, πριν από την ημερομηνία παραλαβής της αιτήσεως. Επιπλέον, πολλές αποδείξεις παραλαβής μηχανών που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου έφεραν ημερομηνία προγενέστερη της παραλαβής της αιτήσεως, ενώ σε άλλες η ημερομηνία αυτή δεν σημειώνόταν.

29 Με τηλεομοιοτυπία της 3ης Νοεμβρίου 1994 απευθυνόμενη στην Επιτροπή οι ιταλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι θα δέχονταν την κίνηση μιας διαδικασίας καταργήσεως της χορηγηθείσας από το ΕΓΤΠΕ συνδρομής, λαμβανομένων υπόψη των σοβαρών παρατυπιών που διαπιστώθηκαν.

30 Στις 22 Μαΐου 1995, η Επιτροπή πληροφόρησε τη Massalombarda Colombani και τις ιταλικές αρχές για την πρόθεσή της να κινήσει μια τέτοια διαδικασία και να αναζητήσει τα αχρεωστήτως χορηγηθέντα ποσά, ζητήθηκε δε να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

31 Στις 3 Αυγούστου και στις 22 Σεπτεμβρίου 1995, η Massalombarda Colombani υπέβαλε τις παρατηρήσεις της. Υπογράμμισε ότι, ναι μεν είχε πράγματι αγοράσει τον σχετικό εξοπλισμό πριν από την παραλαβή από την Επιτροπή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής, οι αγορές αυτές όμως είχαν γίνει δοκιμαστικά. Εξάλλου, αναγνώρισε ότι το σχέδιο αφορούσε ορισμένες εργασίες πραγματοποιηθείσες πριν από την υποβολή της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής. Ύστερα από συνομιλία με τους υπαλλήλους των αρμοδίων υπηρεσιών της Επιτροπής, στις 19 Ιανουαρίου 1996, κατέθεσε ένα συμπληρωματικό υπόμνημα στις 27 Φεβρουαρίου 1996.

32 Στις 3 Οκτωβρίου 1996, η Επιτροπή έλαβε την απόφαση C(96) 2760, περί καταργήσεως της συνδρομής που είχε χορηγηθεί στην εταιρία Massalombarda Colombani με την απόφαση C (90) 950/356 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1990, σχετικά με τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής εκ μέρους του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατο-

λισμού, στο πλαίσιο του σχεδίου 90.41.IT.109.0, βάσει του κανονισμού 355/77, με τίτλο «Potenziamento ortofrutticolo in Massa Lombarda (Ravenna)» του ΕΓΤΠΕ (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

33 Οι κυριότερες αιτιολογίες της αποφάσεως αυτής παρατίθενται κατωτέρω:

«(...)

Η συνδρομή χορηγήθηκε λαμβανομένης υπόψη ιδίως της τεχνικής περιγραφής των προβλεπόμενων εργασιών και της περιόδου εκτελέσεως των εργασιών που αναφερόταν στον φάκελλο ο οποίος συναπτόταν στην αίτηση χορηγήσεως της συνδρομής και περιλαμβανόταν στο κείμενο της αποφάσεως·

(...)

στο πλαίσιο ελέγχου διαπιστώθηκε ότι ορισμένες οριστικές αγορές και ορισμένες εργασίες είχαν πραγματοποιηθεί πριν από την εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής που προερχόταν από τον δικαιούχο, δηλαδή πριν από τις 27.10.88, και ότι το γεγονός αυτό αντιβαίνει προς την υποχρέωση που είχε αναλάβει ο δικαιούχος, σύμφωνα με τη διάταξη της σελίδας 5 του παραρτήματος Α1 του κανονισμού (...) 2515/85 (...), και που περιλαμβανόταν στο ίδιο το κείμενο της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής·

διαπιστώθηκε επίσης ότι μια σύμβαση αγοράς μηχανής συσκευασίας Tetra Pak παραποιήθηκε, ώστε να αποκρυβεί το γεγονός ότι η μηχανή αυτή είχε ήδη τοποθετηθεί στις εγκαταστάσεις της εταιρίας πριν από την παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής.

(...)

ενόψει των ανωτέρω στοιχείων, οι διαπιστωθείσες παρατυπίες επηρεάζουν τους όρους εφαρμογής του εν λόγω σχεδίου (...)».

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

34 Η προσφεύγουσα κατέθεσε το δικόγραφο της υπό κρίση προσφυγής στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 23 Δεκεμβρίου 1993.

35 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— εφόσον είναι αναγκαίο, να ακυρώσει κάθε άλλη πράξη σχετική με την προσβαλλόμενη απόφαση, ιδίως το έγγραφο εργασίας·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

36 Απαντώντας σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ωστόσο ότι το αίτημά της περί ακυρώσεως κάθε συναφούς με την προσβαλλόμενη απόφαση πράξεως, ιδίως του εγγράφου εργασίας, στηριζόταν στο άρθρο 184 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 241 ΕΚ).

37 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει απαράδεκτο το αίτημα ακυρώσεως του εγγράφου εργασίας, εφόσον είναι αναγκαίο·

— κατά τα λοιπά, να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας

38 Κατά την καθής, η προσφυγή είναι απαράδεκτη, καθόσον με αυτή ζητείται να διαπιστωθεί το παράνομο του εγγράφου εργασίας δυνάμει του άρθρου 184 της Συνθήκης, διότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν στηρίζεται στο έγγραφο αυτό αλλά στις διατάξεις του σημείου 5.3 του παραρτήματος Α του κανονισμού 2515/85 και στο άρθρο 24 του κανονισμού 4253/88.

39 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η εκτίμηση της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας που προβάλλει η καθής απαιτεί εξέταση της υποθέσεως επί της ουσίας, οπότε τα ζητήματα αυτά πρέπει να εξεταστούν μαζί.

Επί της ουσίας

1. *Σύνοψη των λόγων ακυρώσεως που προβάλλει η προσφεύγουσα*

40 Προς στήριξη της προσφυγής της η προσφεύγουσα επικαλείται διάφορες παραβάσεις κανόνων του δικαίου σχετικά με την εφαρμογή της Συνθήκης ΕΚ και, ειδικότερα, του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88, του σημείου Β.1, παράγραφοι 5 και 12, του εγγράφου εργασίας και του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88. Στο πλαίσιο των λόγων αυτών προσάπτει, μεταξύ άλλων, στην καθής ότι παραβίασε τις αρχές της νομιμότητας της κυρώσεως, της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της αναλογικότητας και ότι ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας. Τέλος, η προσφεύγουσα προβάλλει επίσης ένα λόγο στηριζόμενο σε παράβαση ουσιώδους τύπου, ισχυριζόμενη ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη.

2. *Επί των προβαλλόμενων παραβάσεων των κανόνων του δικαίου σχετικά με την εφαρμογή της Συνθήκης ΕΚ*

41 Στο πλαίσιο των λόγων της που στηρίζονται σε παράβαση κανόνων δικαίου σχετικά με την εφαρμογή της Συνθήκης ΕΚ, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι η δικαιούχος της συνδρομής εταιρία δεν διέπραξε καμία παρατυπία, δεύτερον, ότι η κατάργηση της συνδρομής δεν στηρίζεται σε καμία νομική βάση και, τρίτον, ότι η κατάργηση αυτή αποτελεί δυσανάλογη κύρωση σε σχέση με τις προσαπτόμενες παρατυπίες.

Επί των λόγων που αφορούν τις παρατυπίες τις οποίες διαπίστωσε η Επιτροπή

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

42 Η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους, στηριζόμενους σε παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 και του σημείου Β.1, παράγραφοι 5 και 12, του εγγράφου εργασίας, στο πλαίσιο των οποίων επικρίνει την έκτη και την έβδομη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

— Επί του λόγου που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88

43 Κατά την προσφεύγουσα, η προϋπόθεση του άρθρου 5.3 των «Επεξηγηματικών σημειώσεων κατά τίτλο» του παραρτήματος Α του κανονισμού 2515/85, που ορίζει ότι «τα σχέδια των οποίων η εκτέλεση άρχισε πριν από τη λήψη, από την Επιτροπή, της αίτησης δεν μπορούν να λάβουν συνδρομή», πρέπει να ερμηνευθεί σε συσχετισμό με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88, διότι η εν λόγω απόφαση της Επιτροπής επί της δυνατότητας χορηγήσεως συνδρομής για το σχέδιο διέπεται από τη διάταξη αυτή.

44 Οι όροι «δαπάνη» και «έχει πραγματοποιηθεί», στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου αυτού (βλ. ανωτέρω σκέψη 11), σημαίνουν ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία πληρωμής των αγορών ή των εργασιών ή, τουλάχιστον, η αναγραφόμενη στο οικείο τιμολόγιο.

45 Εν προκειμένω, όλες οι πληρωμές πραγματοποιήθηκαν μετά την εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής (27 Οκτωβρίου 1988), όλα τα τιμολόγια φέρουν ημερομηνία μεταγενέστερη της ενάρξεως του σχεδίου, την οποία η προσφεύγουσα τοποθετεί, με το δικόγραφο της προσφυγής της, στην 1η

Οκτωβρίου 1988, ενώ κανένα δελτίο παραλαβής δεν εκδόθηκε σε διάστημα άνω των έξι μηνών πριν από την τελευταία αυτή ημερομηνία.

46 Επιπλέον, η δικαιούχος εταιρία ουδέποτε προέβη σε ψευδείς δηλώσεις όσον αφορά την ημερομηνία των αγορών ή των εργασιών. Οι ενέργειες στις οποίες είχε προβεί η δικαιούχος εταιρία πριν από την ημερομηνία της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής (ιδίως η σύμβαση μισθώσεως της μηχανής Tetra Pak) δεν είχαν αποτελέσει το αντικείμενο οριστικής συμβάσεως, αλλά εντάσσονταν μόνον στο πλαίσιο των προκαταρκτικών σχέσεων της δικαιούχου ή ήταν συμβάσεις τελούσες υπό αναβλητική αίρεση.

47 Τέλος, καταργώντας την επίμαχη συνδρομή βάσει κριτηρίων διαφορετικών από εκείνα του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88, η καθής παραβίασε την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 1987, 15/85, Consorzio Cooperative d'Abruzzo κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1005).

48 Η καθής ζητεί την απόρριψη του λόγου αυτού. Από το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 4256/88 προκύπτει ότι το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 δεν είχε εφαρμογή στην υπό κρίση αίτηση και ότι αυτή διεπόταν από τα άρθρα 6 έως 15 και 17 έως 23 του κανονισμού 355/77. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλείται ούτε παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 ούτε παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

— Επί του λόγου που στηρίζεται σε παράβαση του σημείου Β.1, παράγραφοι 5 και 12, του εγγράφου εργασίας

49 Η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι η δικαιούχος της συνδρομής απέστειλε στην Επιτροπή αντίγραφο της συμβάσεως πωλήσεως μηχανής συσκευασίας Tetra Pak στο οποίο δεν περιλαμβανόταν η σημείωση, που αναγραφόταν στο πρωτότυπο, ότι η μηχανή είχε ήδη τοποθετηθεί στις εγκαταστάσεις του αγοραστή σε εκτέλεση

συμβάσεως μισθώσεως θεωρηθείσας στη Modena (Ιταλία) στις 30 Νοεμβρίου 1987. Η ενέργεια αυτή, την ευθύνη για την οποία φέρει η Fedital και όχι η ίδια, δεν προδίδει πρόθεση εξαπατήσεως, αλλά αποτελεί απλώς τυπικό ελάττωμα.

50 Εν προκειμένω, το ελάττωμα αυτό δεν είναι ουσιώδους χαρακτήρα, διότι αν η σημείωση που αποκρύφθηκε είχε περιέλθει σε γνώση της Επιτροπής δεν θα παρεμπόδιζε τη χορήγηση της ζητηθείσας συνδρομής. Αφενός, δεδομένου ότι η σύμβαση αγοράς της μηχανής υπογράφηκε στις 22 Δεκεμβρίου 1988, δηλαδή σε ημερομηνία μεταγενέστερη της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως, δεν έχει εφαρμογή ο κανόνας περί αποκλεισμού της δυνατότητας χρηματοδοτήσεως, ο οποίος προβλέπεται στο σημείο Β.1, παράγραφος 5, στοιχείο β', του εγγράφου εργασίας. Αφετέρου, για τη σύμβαση μισθώσεως πρέπει να εφαρμοστεί η παρέκκλιση που προβλέπεται στο σημείο Β.1, παράγραφος 12, του εγγράφου εργασίας. Η παρέκκλιση αυτή προβλέπει ότι είναι δυνατή η χρηματοδότηση επενδύσεων εφόσον αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μισθώσεως ή αγοράς με δόσεις, ορίζουσας ότι ο δικαιούχος καθίσταται κύριος του μισθωθέντος αντικειμένου εντός πέντε ετών από την ημερομηνία χορηγήσεως της συνδρομής. Όμως, εν προκειμένω, έστω και αν η σύμβαση μισθώσεως δεν προέβλεπε την εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος μεταβίβαση της κυριότητας της μισθωθείσας μηχανής, η δικαιούχος εταιρία απέκτησε πράγματι την κυριότητα εντός πέντε ετών από την ημερομηνία χορηγήσεως της συνδρομής.

51 Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει επιπλέον ότι η μηχανή δεν είχε τοποθετηθεί στις εγκαταστάσεις της δικαιούχου εταιρίας πριν από το εξάμηνο διάστημα που προηγήθηκε της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής.

52 Επομένως, εφόσον εν προκειμένω η παρατυπία δεν οφείλεται σε πρόθεση εξαπατήσεως και εφόσον δεν είναι ουσιώδης, δεν δικαιολογεί την κατάργηση της συνδρομής.

53 Επικουρικά, η προσφεύγουσα προσάπτει στην καθής παράβαση ουσιώδους τύπου, καθόσον δεν δημοσίευσε ούτε κοινοποίησε στη δικαιούχο της συνδρομής το έγγραφο εργασίας στο οποίο στήριξε την προσβαλλόμενη απόφαση. Κατά συνέπεια, δεν είναι

δυνατή η επίκληση του εγγράφου αυτού έναντι της προσφεύγουσας (απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Οκτωβρίου 1990, C-366/88, Συλλογή 1990, σ. I-3571).

54 Το εν λόγω έγγραφο εργασίας είναι επίσης αντίθετο προς το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88, καθόσον δεν εφαρμόζει τον κανόνα ότι είναι δυνατή η χορήγηση συνδρομής για τα έξοδα στα οποία ο αιτών προβαίνει εντός της περιόδου έξι μηνών που προηγείται της ημερομηνίας ενάρξεως του οικείου σχεδίου.

55 Κατά την καθής, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί. Θεωρεί, στην ουσία, ότι, ακόμα και αν είχε δεόντως γνωστοποιηθεί στην ίδια ότι η μηχανή είχε ήδη τοποθετηθεί στις εγκαταστάσεις της δικαιούχου εταιρίας σε εκτέλεση συμβάσεως μισθώσεως, δεν θα χορηγούσε την επίδικη συνδρομή, διότι ο κανονισμός 355/77 αποσκοπεί στη βελτίωση των όρων μεταποιήσεως και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων. Όμως, αγορές ή εργασίες πραγματοποιούμενες προ της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής δεν συμβάλλουν σε μια τέτοια βελτίωση, εκτός αν η κτήση της κυριότητας μιας μηχανής σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα προβλέπεται εξαρχής. Προσθέτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν στηρίζεται στο έγγραφο εργασίας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

56 Με την προσβαλλόμενη απόφαση η καθής υπογράμμισε την ύπαρξη παρατυπιών δύο ειδών. Αφενός, ορισμένες αγορές και εργασίες είχαν πραγματοποιηθεί πριν από την ημερομηνία της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως της δικαιούχου προς χορήγηση της συνδρομής, κατά παράβαση της υποχρεώσεως την οποία είχε αναλάβει η τελευταία. Αφετέρου, μία σύμβαση αγοράς μηχανής συσκευασίας Tetra Pak παραποιήθηκε, με σκοπό την απόκρυψη του γεγονότος ότι η ως άνω μηχανή είχε ήδη τοποθετηθεί στις εγκαταστάσεις της δικαιούχου πριν από την ημερομηνία παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής. Οι ισχυρισμοί αυτοί πρέπει να εξεταστούν διαδοχικά.

— Αγορές και εργασίες προγενέστερες της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής

57 Δεν αμφισβητείται ότι η αίτηση χορηγήσεως της συνδρομής υποβλήθηκε όταν ίσχυε ο κανονισμός 355/77. Δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 4256/88, που άρχισε να ισχύει την ίδια ημερομηνία με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88, το οποίο επικαλείται η προσφεύγουσα, τα άρθρα 6 έως 15 και 17 έως 23 του κανονισμού 355/77 εξακολούθησαν να εφαρμόζονται μέχρι της ενάρξεως της ισχύος του κανονισμού 866/90 (βλ. ανωτέρω σκέψεις 14 και 15).

58 Τα άρθρα 6 έως 15 και 17 έως 23 του κανονισμού 355/77 δεν προσδιορίζουν τη στιγμή από την οποία μπορούν να πραγματοποιηθούν οι αγορές ή οι εργασίες για τις οποίες ζητείται χρηματοδοτική συνδρομή.

59 Αντιθέτως, το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού ορίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει την αναστολή, τη μείωση ή την κατάργηση συνδρομής «αν το σχέδιο δεν έχει εκτελεστεί όπως είχε προβλεφθεί» και «αν ορισμένοι από τους όρους που απαιτούνται δεν έχουν πληρωθεί».

60 Η διάταξη αυτή δεν διευκρινίζει ποιοι είναι οι εν λόγω όροι, αναφέρεται όμως ρητά σε «χρηματοδοτικούς ή λοιπούς όρους που απαιτούνται για κάθε σχέδιο». Επομένως, όλοι οι προβλεπόμενοι για κάθε σχέδιο όροι, ανεξάρτητα από το αν είναι τεχνικής ή οικονομικής φύσεως ή αν προβλέπουν την τήρηση προθεσμίας, περιλαμβάνονται στην έκφραση αυτή.

61 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2515/85 ορίζει ότι «οι αιτήσεις περί συνδρομής του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού (...), πρέπει να περιλαμβάνουν τα στοιχεία και τα έγγραφα που καθορίζονται στα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού». Επομένως, ο δεσμευτικός χαρακτήρας των ενδείξεων που περιλαμβάνονται στο έντυπο της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής, ιδίως των σχετικών με

την υποχρέωση την οποία ο αιτών τη συνδρομή πρέπει να αναλάβει κατά την υποβολή της αιτήσεως, εξεταζόμενη σε συνάρτηση με το σημείο 5.3 των «Επεξηγηματικών σημειώσεων κατά τίτλο» του παραρτήματος Α του ως άνω κανονισμού (βλ. ανωτέρω σκέψη 6), είναι ο ίδιος με εκείνον των διατάξεων του κανονισμού στον οποίο συνάπτονται τα υποδείγματα και οι επεξηγηματικές σημειώσεις (επ' αυτού βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Απριλίου 1996, T-551/93, T-232/94, T-233/94 και T-234/94, Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-247, σκέψη 84). Ακόμη, με την υπογραφή της, η εταιρία Massalombarda Colombani ανέλαβε προσωπικά τη ρητή, επίσημη και σαφή υποχρέωση να μην αρχίσει τις εργασίες πριν από την παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού. Η υποχρέωση αυτή έγινε δεκτή από την Επιτροπή, ενσωματώθηκε στην πράξη χορηγήσεως της συνδρομής και έχει την ίδια νομική ισχύ με αυτήν. Επομένως, ο όρος σχετικά με το χρονικό διάστημα το οποίο αναφέρει η υποχρέωση αυτή, που συμβάλλει ιδίως στη νομική ασφάλεια και στην εξασφάλιση ίσης μεταχειρίσεως των αιτούντων συνδρομή, αποτελεί απαιτούμενο όρο, υπό την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 355/77, ενώ η μη τήρησή του έχει ως συνέπεια ότι το χρηματοδοτούμενο σχέδιο δεν εκτελείται όπως προβλέπεται.

62 Εντούτοις, η υποχρέωση αυτή — όπως προβλέπεται στο έντυπο της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής και όπως ανελήφθη εκ μέρους του δικαιούχου με την υποβολή της αιτήσεως — δεν κάνει λόγο για διάστημα έξι μηνών προ της παραλαβής της αιτήσεως. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν ευσταθεί ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η έναρξη της ισχύος, την 1η Ιανουαρίου 1989, του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 τροποποίησε την υποχρέωση αυτή, υπό την έννοια ότι προέβλεπε τη δυνατότητα να έχουν πραγματοποιηθεί οι σχετικές δαπάνες εντός του εξαμήνου που προηγήθηκε της ημερομηνίας της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως.

63 Από το άρθρο 15, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 4253/88 και από τη φράση «είναι δυνατόν» που περιλαμβάνεται στο δεύτερο εδάφιό της, προκύπτει ότι, κατά κανόνα, δεν είναι δυνατή η χρηματοδότηση δαπάνης παρά μόνον αν αυτή πραγματοποιήθηκε μετά την ημερομηνία της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της οικείας αιτήσεως. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να δεχθεί τη χρηματοδότηση δαπάνης αν αυτή πραγματοποιήθηκε εντός του εξαμήνου που προηγήθηκε της ημερομηνίας της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως.

64 Με την απόφαση περί χορηγήσεως (βλ. ανωτέρω σκέψη 25) η Επιτροπή δέχθηκε την αίτηση που περιελάμβανε την προσωπική ανάληψη υποχρεώσεως εκ μέρους της ενδιαφερομένης εταιρίας ότι οι εργασίες δεν θα άρχιζαν πριν από την παραλαβή της

αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής, χωρίς να αναφέρει για την πρόθεσή της να κάνει χρήση της δυνατότητας την οποία προβλέπει το άρθρο 15, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 4253/88.

65 Ακόμη και αν έπρεπε να γίνει δεκτή η άποψη ότι η ανάληψη υποχρεώσεως πρέπει να ερμηνευθεί σε συσχετισμό με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88, το κριτήριο που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό της ημερομηνίας από την οποία μπορούσαν να αρχίσουν οι εργασίες είναι το προβλεπόμενο στο πρώτο εδάφιο της ως άνω διατάξεως, ελλείψει αντίθετης ενδείξεως εκ μέρους της Επιτροπής.

66 Επομένως, πρέπει να προσδιοριστεί η ημερομηνία που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό του αν οι εργασίες άρχισαν πριν από την εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής, υπό την έννοια της υποχρεώσεως την οποία ανέλαβε η δικαιούχος εταιρία υποβάλλοντας την αίτηση χορηγήσεως της επίμαχης συνδρομής. Ειδικότερα, πρέπει να εξεταστεί αν η ημερομηνία αυτή είναι, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η ημερομηνία πληρωμής των πρώτων αγορών ή εργασιών για τις οποίες χορηγήθηκε συνδρομή ή, ενδεχομένως, η ημερομηνία εκδόσεως των σχετικών τιμολογίων.

67 Η σύναψη συμβάσεων, έστω και υπό αναβλητική αίρεση, στο πλαίσιο επενδυτικού σχεδίου για το οποίο ζητείται χρηματοδοτική συνδρομή, έχει καθοριστικές συνέπειες όσον αφορά τον τρόπο της εφαρμογής του. Επομένως, οι συμβάσεις αυτές αποτελούν μέτρο εκτελέσεως του σχεδίου. Κατά συνέπεια, η ημερομηνία ενάρξεως των εργασιών, υπό την έννοια της υποχρεώσεως που ανέλαβε η δικαιούχος εταιρία, προσδιορίζεται από τη σύναψή τους.

68 Όμως, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι συνήψε συμβάσεις σχετικά με μηχανές που αποτελούσαν το αντικείμενο του σχεδίου για το οποίο ζητήθηκε συνδρομή πριν από την ημερομηνία παραλαβής εκ μέρους της Επιτροπής της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής.

69 Συνεπώς, η δικαιούχος εταιρία παρέβη την αναληφθείσα με το έντυπο υποβολής της αιτήσεως υποχρέωση να μην αρχίσει την εφαρμογή του σχεδίου πριν την ημερομηνία

αυτή. Επομένως, δεν τηρήθηκε όρος προβλεπόμενος από την απόφαση περί χορηγήσεως της συνδρομής και ότι το σχέδιο δεν εκτελέστηκε όπως προβλεπόταν.

70 Η άποψη της προσφεύγουσας, κατά την οποία η ημερομηνία που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι εκείνη της καταβολής ή, τουλάχιστον, της εκδόσεως τιμολογίου, δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Πράγματι, είναι αμφίβολο αν η δικαιούχος της συνδρομής μπορούσε να πιστεύει ότι το σχέδιο δεν είχε αρχίσει να εκτελείται πριν από την έκδοση ή την πληρωμή των σχετικών τιμολογίων. Και αν ακόμη υποτεθεί ότι η δικαιούχος της συνδρομής δεν είχε καμία πρόθεση εξαπατήσεως, όφειλε τουλάχιστον να έχει ενδοιασμούς όσον αφορά την προβαλλόμενη ερμηνεία της υποχρεώσεως να μην αρχίσει την εκτέλεση του σχεδίου πριν από την εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής. Στην περίπτωση αυτή εναπέκειτο στην ίδια να πληροφορηθεί σχετικά με την έκταση της επιβαλλόμενης υποχρεώσεως, όχι μόνο για να μην αναλάβει μια υποχρέωση χωρίς να έχει επίγνωση των συνεπειών της αλλά και για να αποφύγει κάθε κίνδυνο παραπλανήσεως της Επιτροπής.

71 Οι υποβάλλοντες αίτηση χορηγήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής και οι δικαιούχοι τέτοιων συνδρομών είναι υποχρεωμένοι να βεβαιώνονται ότι παρέχουν στην Επιτροπή αξιόπιστες πληροφορίες οι οποίες δεν μπορούν να την παραπλανήσουν, ειδάλλως το σύστημα ελέγχου και αποδείξεως που προβλέπεται για να εξακριβώνεται αν πληρούνται οι όροι χορηγήσεως της συνδρομής δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει ορθά. Πράγματι, ελλείψει αξιόπιστων πληροφοριών, θα ήταν δυνατή η χορήγηση συνδρομής για σχέδια μη πληρούντα τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Εξ αυτού προκύπτει ότι η υποχρέωση πληροφορήσεως και τηρήσεως της νομιμότητας με την οποία βαρύνονται οι αιτούντες τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής και οι δικαιούχοι τέτοιων συνδρομών αποτελεί εγγενές στοιχείο του συστήματος χορηγήσεως συνδρομών του ΕΓΤΠΕ και είναι ουσιώδης για την ορθή λειτουργία του.

72 Το γεγονός ότι, εν προκειμένω, πληροφορίες σχετικά με την ημερομηνία ενάρξεως των εργασιών παραποιήθηκαν ή παρουσιάστηκαν κατά τρόπον ώστε να παραπλανήσουν την Επιτροπή συνιστά παράβαση της υποχρεώσεως αυτής και, κατά συνέπεια, της εφαρμοστέας ρυθμίσεως.

73 Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στην καθής ότι παρέβη το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88.

74 Δεδομένου ότι η αιτίαση που στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης στηρίζεται στον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 και δεδομένου ότι το επιχείρημα το οποίο η προσφεύγουσα αντλεί από αυτή την προβαλλόμενη παράβαση της εν λόγω διατάξεως είναι αβάσιμο για τους προαναφερθέντες λόγους, η ως άνω αιτίαση πρέπει ομοίως να απορριφθεί.

— Παραποίηση μιας συμβάσεως αγοράς μηχανής συσκευασίας

75 Η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι το αντίγραφο της συμβάσεως πωλήσεως μιας μηχανής συσκευασίας Tetra Pak το οποίο απεστάλη στην Επιτροπή, σε απάντηση σε σχετικό αίτημα παροχής πληροφοριών, δεν περιελάμβανε την αναγραφόμενη στο πρωτότυπο ένδειξη ότι η εν λόγω μηχανή είχε ήδη τοποθετηθεί στις εγκαταστάσεις της δικαιούχου δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως (βλ. ανωτέρω σκέψη 49) την ημερομηνία παραλαβής από την Επιτροπή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής.

76 Η δικαιούχος της συνδρομής όφειλε να υποθέσει ότι ήταν απαραίτητη η πλήρης πληροφόρηση της Επιτροπής σχετικά με την εν λόγω σύμβαση για να μπορέσει το όργανο αυτό να ασκήσει ορθά τις αρμοδιότητές του, καθόσον μάλιστα η Επιτροπή είχε ζητήσει σχετικά πληροφοριακά στοιχεία. Κατά συνέπεια, η δικαιούχος όφειλε να αποστείλει ακριβές αντίγραφο του πρωτοτύπου της εν λόγω συμβάσεως (βλ. ανωτέρω σκέψη 71). Η αποστολή αντιγράφου το οποίο δεν ήταν ακριβώς όμοιο με το πρωτότυπο συνιστά πρόδηλη και σοβαρή παρατυπία, η οποία, ακόμα και αν δεν τελέστηκε εκ προθέσεως, προδίδει τουλάχιστον την ύπαρξη σοβαρής αμέλειας.

77 Σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η παρατυπία αυτή είχε επίπτωση επί του ποσού της συνδρομής. Πράγματι, ο σκοπός του κανονισμού 355/77, όπως προκύπτει τόσο από τον τίτλο του όσο και από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη και τις διατάξεις του τίτλου ΙΙ, είναι η βελτίωση των συνθηκών μεταποιήσεως και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων. Η βελτίωση εκτιμάται συγκρίνοντας την κατάσταση την οποία θα δημιουργούσε το χρηματοδοτούμενο σχέδιο σε σχέση με εκείνη που υφίστατο πριν από την έναρξή του. Δεδομένου ότι η εκτέλεση του σχεδίου αυτού δεν μπορούσε να αρχίσει πριν από την εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής, η βελτίωση πρέπει να εκτιμηθεί σε σχέση με την προγε-

νέστερη της ημερομηνίας αυτής κατάσταση. Όμως, δεν αποκλείεται η οριστική αγορά μιας μηχανής συσκευασίας ήδη τοποθετημένης στις εγκαταστάσεις της δικαιούχου επιχειρήσεως βάσει συμβάσεως μισθώσεως να μη συνιστά μια τέτοια βελτίωση. Εν πάση περιπτώσει, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η αγορά της μηχανής συνεπάγεται βελτίωση των συνθηκών μεταποιήσεως και εμπορίας των οικείων γεωργικών προϊόντων.

78 Από το έγγραφο εργασίας δεν μπορεί να συναχθεί ότι η εν λόγω παρατυπία δεν είχε καμία συνέπεια. Αφενός, έστω και αν υποτεθεί ότι το σημείο Β.1, παράγραφος 5, στοιχείο β', του εν λόγω εγγράφου εργασίας αφορά μηχανές όπως η εν λόγω, η διάταξη αυτή, εν πάση περιπτώσει, εφαρμόζεται μόνο για τις μηχανές που δεν είχαν ήδη τοποθετηθεί πριν από την υποβολή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής, πράγμα το οποίο δεν συνέβη στην υπό κρίση υπόθεση. Αφετέρου, το σημείο Β.1, παράγραφος 12, του εγγράφου εργασίας προβλέπει ότι δεν είναι δυνατή η χορήγηση συνδρομής για χρηματοδοτούμενες με χρηματοδοτική μίσθωση επενδύσεις παρά μόνον αν η σύμβαση προβλέπει ότι ο δικαιούχος καθίσταται κύριος του χρηματοδοτούμενου εξοπλισμού εντός των τεσσάρων ετών που έπονται της ημερομηνίας χορηγήσεως της συνδρομής. Εν προκειμένω, η σύμβαση μισθώσεως δεν προέβλεπε όρο περί μεταβιβάσεως της κυριότητας εντός του χρονικού αυτού διαστήματος.

79 Ο λόγος, τον οποίο η προσφεύγουσα προβάλλει επικουρικά, κατά τον οποίο το έγγραφο εργασίας είναι παράνομο, ουδόλως επηρεάζει την ύπαρξη των προσαπτόμενων παρατυπιών ούτε στηρίζει την άποψή της ότι οι παρατυπίες αυτές δεν είχαν καμία επίπτωση επί του ποσού της συνδρομής και, επομένως, δεν ήταν ουσιώδεις. Κατά συνέπεια, παρέλκει η εξέτασή του. Κατά τα λοιπά, πρέπει να σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα δεν έχει κανένα συμφέρον να επικαλεστεί την παρανομία του εγγράφου εργασίας, καθόσον η επιχειρηματολογία αυτή αναιρεί τον λόγο ακυρώσεως που στηρίζεται σε παράβαση του σημείου Β.1, παράγραφοι 5 και 12, του εγγράφου εργασίας.

80 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι οι λόγοι που στηρίζονται σε παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 και του σημείου Β.1, παράγραφοι 5 και 12, του εγγράφου εργασίας πρέπει να απορριφθούν.

Επί της νομικής βάσεως της καταργήσεως της συνδρομής και της προβαλλόμενης παραβάσεως του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

81 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κυρίως, ότι το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 δεν έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση. Ο σκοπός του άρθρου αυτού είναι να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να αρχίσει το χρηματοδοτούμενο σχέδιο με διαφορετικό τρόπο έναντι των διαλαμβανομένων στο υποβαλλόμενο στην Επιτροπή σχέδιο, πράγμα το οποίο δεν συνέβη στην υπό κρίση υπόθεση. Πράγματι, οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις πραγματοποιήθηκαν όπως προβλεπόταν, οι δε σκοποί του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 355/77 επιτεύχθηκαν. Ειδικότερα, η μηχανή Tetra Pak παρέσχε τις αναμενόμενες υπηρεσίες. Δεδομένου ότι οι διαπιστωθείσες παρατυπίες δεν επηρέασαν τους όρους εφαρμογής του σχεδίου, το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 δεν έχει εφαρμογή.

82 Επικουρικά, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι, αν το άρθρο αυτό έχει εφαρμογή, τούτο δεν προβλέπει τη δυνατότητα καταργήσεως μιας συνδρομής, αλλά, το πολύ, μειώσεώς της ή αναστολής της. Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη, καθόσον με αυτήν λαμβάνεται μέτρο που δεν στηρίζεται σε καμία νομική βάση.

83 Η άποψη αυτή επιρρωννύεται από το άρθρο 24, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, που ορίζει ότι κάθε ποσό που αναζητείται ως αχρεωστήτως καταβληθέν πρέπει να επιστρέφεται στην Επιτροπή. Ο σκοπός της εφαρμοστέας εν προκειμένω ρυθμίσεως είναι η εξασφάλιση της επιστροφής του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού και όχι η επιβολή κυρώσεων. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορούσε να καταργήσει συνδρομή παρά μόνο σε περίπτωση στην οποία όλες οι σχετικές με το οικείο σχέδιο δαπάνες ήταν παράτυπες και στην οποία η κατ' αναλογία μείωση της συνδρομής θα ισοδυναμούσε απλώς με κατάργηση της οικείας χρηματοδοτικής συνδρομής.

84 Κατά την προσφεύγουσα, η κατάργηση μιας συνδρομής έχει συνέπειες οι οποίες υπερβαίνουν την απλή αναζήτηση του αχρεωστήτου και συνιστά κύρωση. Όμως, η αρχή της νομιμότητας της κυρώσεως, την οποία δέχεται, καταρχάς, η νομολογία (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 25ης Σεπτεμβρίου 1984, 117/83, Könecke, Συλλογή 1984, σ. 3291, και της 18ης Νοεμβρίου 1987, 137/85, Maizena, Συλλογή 1987, σ. 4587) και, στη συνέχεια, το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2988/95 δεν επιτρέπει την επιβολή κυρώσεως παρά μόνον εφόσον προβλέπεται από διάταξη του κοινοτικού δικαίου.

85 Επιπλέον, ο κανονισμός 2988/95 δεν αποτελεί επαρκή νομική βάση για την επιβολή της επίμαχης κυρώσεως. Αφενός, οι διατάξεις του στον τομέα των κυρώσεων δεν μπορούν να ισχύσουν για πραγματικά περιστατικά που έλαβαν χώρα πριν από την έναρξη της ισχύος του. Αφετέρου, ο κανονισμός αυτός επιδιώκει δύο σκοπούς, ήτοι την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και την εξασφάλιση της ασφαλείας δικαίου των δικαιούχων χρηματοδοτικής συνδρομής. Αποτελεί μια γενική ρύθμιση-πλαίσιο, η εφαρμογή της οποίας απαιτεί επιμέρους ειδικότερες ρυθμίσεις που προσδιορίζουν τις πράξεις για τις οποίες μπορεί να επιβληθεί κύρωση, καθώς και τις κυρώσεις αυτές. Όμως, το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 ουδόλως προσδιορίζει τους όρους από τους οποίους εξαρτάται η επιβολή κυρώσεως.

86 Αντιθέτως, από τον κανονισμό αυτό προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να καταργήσει τη συνδρομή βάσει του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88, αλλά, το πολύ, να τη μειώσει κατά το παρατύπως εισπραχθέν ποσό, λαμβανομένων υπόψη των παρατυπιών. Πράγματι, ο κανονισμός 2988/95 κάνει διάκριση μεταξύ μέτρων και κυρώσεων. Κατά το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού, τα μέτρα πρέπει να περιορίζονται στην ανάκληση του παρατύπως χορηγηθέντος πλεονεκτήματος. Το σχετικό με τις κυρώσεις άρθρο 5 παραπέμπει σε μελλοντική ρύθμιση.

87 Τέλος, δεδομένου ότι η εφαρμοστέα εν προκειμένω ρύθμιση παρέχει στην Επιτροπή μόνον εξουσία αναζητήσεως του αχρεωστήτως καταβληθέντος και όχι εξουσία καταστολής, η Επιτροπή ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας επιβάλλοντας την επίδικη κύρωση.

88 Η καθής ζητεί την απόρριψη του λόγου αυτού. Αντιτείνει ότι το εγκριθέν από την Επιτροπή σχέδιο προέβλεπε ότι οι αγορές και οι εργασίες δεν θα πραγματοποιούνταν πριν την ημερομηνία της παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής. Όμως, οι αγορές και οι εργασίες πραγματοποιήθηκαν πριν την ημερομηνία αυτή. Επομένως, το σχέδιο, όπως πραγματοποιήθηκε στην πράξη, διαφέρει από το εγκριθέν. Κατά συνέπεια, το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 έχει εφαρμογή.

89 Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η ως άνω διάταξη παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα καταργήσεως μιας συνδρομής που έχει ήδη χορηγηθεί. Κατά συνέπεια, οι αιτιάσεις που στηρίζονται σε παραβίαση της αρχής της νομιμότητας της κυρώσεως και σε κατάχρηση εξουσίας πρέπει να απορριφθούν.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

90 Από τις σκέψεις 69 και 72 έως 76 ανωτέρω προκύπτει ότι η δικαιούχος της συνδρομής δεν εκτέλεσε το σχέδιο όπως προβλεπόταν και ότι ορισμένοι από τους προβλεπόμενους όρους δεν τηρήθηκαν. Το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 355/77 παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να αναστέλλει, να μειώνει ή να καταργεί συνδρομή που έχει ήδη χορηγηθεί εφόσον το σχέδιο δεν εκτελείται όπως προβλεπόταν ή εφόσον δεν πληρούνται ορισμένοι από τους προβλεπόμενους όρους. Κατά συνέπεια, η διάταξη αυτή συνιστά πρόσφορη νομική βάση για τη λήψη της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

91 Οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν στις σκέψεις 69 και 72 έως 76 ανωτέρω συνιστούν «αντικανονικότητες» [παρατυπίες] υπό την έννοια του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88. Επομένως, η διάταξη αυτή έπρεπε επίσης να εφαρμοστεί στην εν λόγω υπόθεση.

92 Ναι μεν το γράμμα του εν λόγω άρθρου 24, παράγραφος 2, δεν προβλέπει ρητά τη δυνατότητα της Επιτροπής να λάβει μέτρο καταργήσεως μιας συνδρομής, ωστόσο το άρθρο αυτό φέρει τον τίτλο «Μείωση, αναστολή και ακύρωση [κατάργηση] της

συνδρομής». Όταν υφίσταται διαφορά μεταξύ του κειμένου μιας διατάξεως και του τίτλου της, και τα δύο αυτά μέρη της διατάξεως πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπον ώστε όλοι οι χρησιμοποιούμενοι όροι να έχουν μια λυσιτέλεια. Λαμβανομένου υπόψη, πρώτον, του ερμηνευτικού αυτού κανόνα και, δεύτερον, της υπάρξεως μιας άλλης διατάξεως, που έχει επίσης εφαρμογή στην υπό κρίση συνδρομή, προβλέπουσας τη δυνατότητα καταργήσεως μιας συνδρομής του ΕΓΤΠΕ σε ορισμένες περιπτώσεις (άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 355/77· βλ. σκέψη 90 ανωτέρω), το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το σύνολο των χρησιμοποιούμενων από τον νομοθέτη όρων, ιδίως η περιλαμβανόμενη στον τίτλο του λέξη «ακύρωση» [κατάργηση] πρέπει να έχει λυσιτέλεια. Κατά συνέπεια, το άρθρο αυτό πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα καταργήσεως μιας συνδρομής του ΕΓΤΠΕ σε περιπτώσεις παρατυπιών, ιδίως σε περιπτώσεις σημαντικής μεταβολής του οικείου σχεδίου, επηρεάζουσας τη φύση του, ή των όρων εφαρμογής του, όταν δεν ζητείται προηγουμένως η έγκριση της Επιτροπής.

93 Δεδομένου ότι αποδείχθηκε η ύπαρξη νομικής βάσεως παρέχουσας στην Επιτροπή την εξουσία καταργήσεως μιας χρηματοδοτικής συνδρομής, οι αιτιάσεις που στηρίζονται σε παραβίαση της αρχής της νομιμότητας της κυρώσεως και σε κατάχρηση εξουσίας δεν ευσταθούν.

94 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι ο λόγος που στηρίζεται σε έλλειψη νομικής βάσεως παρέχουσας στην Επιτροπή την εξουσία να καταργήσει την εν λόγω χρηματοδοτική συνδρομή πρέπει να απορριφθεί.

Επί της αναλογικότητας της καταργήσεως της συνδρομής

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

95 Κατά την προσφεύγουσα, ακόμα και αν υποτεθεί ότι το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 παρέχει τη δυνατότητα καταργήσεως μιας συνδρομής, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη, διότι επιβάλλει δυσανάλογα μεγάλη

κύρωση. Δεδομένου ότι οι προσαπτόμενες παρατυπίες δεν οδήγησαν σε καμία διαφορά μεταξύ του εγκριθέντος σχεδίου και του εκτελεσθέντος και δεδομένου ότι δεν υπήρξε πρόθεση εξαπατήσεως ή λήψεως χρηματοδοτικής συνδρομής υπερβαίνουσας το ποσό των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων, οι παρατυπίες αυτές δεν δικαιολογούν την κατάργηση της εν λόγω συνδρομής. Συναφώς, υποστηρίζει ότι, σε αντίθεση με την περίπτωση που εξεδίκασε το Πρωτοδικείο στο πλαίσιο της υποθέσεως στην οποία εκδόθηκε η απόφαση Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής (προαναφερθείσα στη σκέψη 61 ανωτέρω), οι προσαπτόμενες στην υπό κρίση υπόθεση παρατυπίες δεν οδήγησαν σε αδικαιολόγητο πλουτισμό του δικαιούχου.

96 Ειδικότερα, η ολική κατάργηση της συνδρομής δεν δικαιολογείται ενόψει των περιορισμένων επιπτώσεων της παρατυπίας σχετικά με τη σύμβαση αγοράς μηχανής συσκευασίας Tetra Pak επί της πραγματοποιήσεως των δηλωθέντων σκοπών του σχεδίου. Αφενός, η ως άνω επένδυση θα μπορούσε να αποσπασθεί από το υπόλοιπο μέρος του σχεδίου και, αφετέρου, το σχετικό ποσό αντιπροσωπεύει μόνον το 6 % του ύψους της συνδρομής (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Φεβρουαρίου 1979, 122/78, Buitoni, Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 341).

97 Η επιβληθείσα εν προκειμένω κύρωση επιβάλλεται παράλληλα με τα εθνικά διοικητικά πρόστιμα (βλ. το άρθρο 3 του ιταλικού νόμου 898 της 23ης Δεκεμβρίου 1986, *GURI* 299, της 27ης Δεκεμβρίου 1986) και με τον αποκλεισμό της λήψεως στο μέλλον οποιασδήποτε άλλης συνδρομής από το ΕΓΤΠΕ, όπως προβλέπει το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) 860/94 της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 1994, σχετικά με τα σχέδια και τις αιτήσεις συνδρομής, υπό τη μορφή επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού, υπέρ επενδύσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 99, σ. 7). Η εν λόγω σώρευση κυρώσεων προκαλεί στην προσφεύγουσα ζημία η οποία είναι απολύτως δυσανάλογη σε σχέση με τις προσαπτόμενες παρατυπίες.

98 Επιπλέον, ο σημερινός ιδιοκτήτης της εταιρίας δεν έχει καμία απολύτως σχέση με τις αιτιάσεις τις οποίες προσάπτει η καθής, πράγμα το οποίο καθιστά ακόμη περισσότερο δυσανάλογη την επίδικη κύρωση.

99 Στο στάδιο της υποβολής του υπομνήματος απαντήσεως η προσφεύγουσα προσέθεσε, τέλος, ότι η λύση την οποία επέλεξε η καθής, που συνίσταται σε κατάργηση συνδρομής του ΕΓΤΠΕ σε περίπτωση πραγματοποιήσεως δαπάνης πριν από την

έναρξη του οικείου σχεδίου, προσβάλλει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων. Πράγματι, καταλήγει σε κατάργηση της συνδρομής τόσο σε περίπτωση μη ηθελημένου σφάλματος όσο και σε περίπτωση απάτης, πράγμα το οποίο ισοδυναμεί με όμοια μεταχείριση διαφορετικών περιπτώσεων.

100 Η καθής ζητεί την απόρριψη του λόγου αυτού. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα παρέβη ουσιώδεις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει και συνδέονταν με τη χορήγηση της συνδρομής. Επικαλούμενη τη σκέψη 160 της αποφάσεως Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής (προαναφερθείσα στη σκέψη 61 ανωτέρω), υποστηρίζει ότι η μόνη απάντηση που προσήκει σε παράβαση των ως άνω υποχρεώσεων συνίστατο, εν προκειμένω, σε κατάργηση της συνδρομής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

101 Η αρχή της αναλογικότητας, την οποία θέτει το τρίτο εδάφιο του άρθρου 3 Β της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 5 ΕΚ), επιβάλλει, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων να μην υπερβαίνουν τα όρια αυτού που είναι πρόσφορο και αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκομένου σκοπού (βλ., ιδίως, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Μαΐου 1984, 15/83, Denkavit Nederland, Συλλογή 1984, σ. 2171, σκέψη 25, και του Πρωτοδικείου της 19ης Ιουνίου 1997, Τ-260/94, Air Inter κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-997, σκέψη 144).

102 Το Δικαστήριο έχει επίσης δεχτεί ότι, εφόσον πρόκειται για την αξιολόγηση περίπλοκης οικονομικής καταστάσεως, πράγμα το οποίο συμβαίνει στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής (βλ. επ' αυτού, ιδίως, την απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Οκτωβρίου 1977, 29/77, Roquette Frères, Συλλογή τόμος 1977, σ. 541, σκέψη 19), τα κοινοτικά όργανα έχουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως. Το Δικαστήριο, όταν ελέγχει τη νομιμότητα της ασκήσεως της εξουσίας αυτής, πρέπει να περιορίζεται στο να εξετάζει αν η άσκηση αυτή ενέχει προφανή πλάνη ή συνιστά κατάχρηση εξουσίας ή αν το οικείο όργανο υπερέβη προδήλως τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει (βλ. συναφώς την απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Φεβρουαρίου 1996, C-296/93 και C-307/93, Γαλλία και Ιρλανδία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-795, σκέψη 31).

103 Επιπλέον, κατά το Δικαστήριο, σε περίπτωση παραβάσεως υποχρεώσεως της οποίας η τήρηση έχει θεμελιώδη σημασία για την εύρυθμη λειτουργία ενός κοινοτικού συστήματος, η επιβαλλόμενη κύρωση μπορεί να είναι η απώλεια δικαιώματος προβλεπομένου από την κοινοτική νομοθεσία, όπως είναι το δικαίωμα λήψεως ενισχύσεως (βλ. συναφώς την απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Οκτωβρίου 1995, C-104/94, Cereol Italia, Συλλογή 1995, σ. I-2983, σκέψη 24, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

104 Όπως υπενθυμίστηκε στη σκέψη 77 ανωτέρω, ο κανονισμός 355/77 αποσκοπεί στη βελτίωση των όρων μεταποιήσεως και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων, αυτή δε η βελτίωση εκτιμάται συγκρίνοντας την κατάσταση που πρόκειται να δημιουργηθεί με το χρηματοδοτούμενο σχέδιο προς εκείνη που υφίστατο πριν από την έναρξή του. Από την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 355/77 προκύπτει επίσης ότι ο νομοθέτης θέλησε να προβλέψει μία αποτελεσματική διαδικασία ελέγχου για να εξασφαλίσει την εκ μέρους των δικαιούχων τήρηση των προϋποθέσεων που τίθενται κατά τη χορήγηση συνδρομής από το ΕΓΤΠΕ. Τέλος, από τη σκέψη 71 ανωτέρω προκύπτει ότι η εκ μέρους των αιτούντων χρηματοδοτική συνδρομή και των δικαιούχων τέτοιας συνδρομής παροχή αξιόπιστων πληροφοριών, οι οποίες δεν θα πρέπει να μπορούν να παραπλανήσουν την Επιτροπή, είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία του προβλεφθέντος συστήματος ελέγχου και αποδείξεως με σκοπό την εξακρίβωση ιδίως του αν πληρούται η προϋπόθεση της ενάρξεως του σχεδίου μόνο μετά την εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής.

105 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η προσφεύγουσα δέχθηκε, αφενός, ότι οι εργασίες είχαν αρχίσει πριν από την εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής για ποσό 1 780 663 116 LIT και, αφετέρου, ότι η παρατυπία σχετικά με τη σύμβαση πωλήσεως μηχανής συσκευασίας Tetra Pak αφορούσε ποσό 470 000 000 LIT, ήτοι σύνολο 2 250 663 116 LIT. Δεδομένου ότι η χορηγούμενη στο πλαίσιο του ΕΓΤΠΕ συνδρομή ανερχόταν σε 2 002 932 326 LIT και ότι η συνολική επένδυση ανερχόταν σε 8 036 600 000 LIT, οι προσαπτόμενες παρατυπίες αντιπροσωπεύουν το 112 % της συνδρομής και το 28 % της επενδύσεως. Το ότι η προσφεύγουσα δεν τήρησε την υποχρέωση που είχε αναλάβει να μην αρχίσει τις εργασίες πριν από την εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβή της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής, ότι δεν ενημέρωσε σχετικά την Επιτροπή και ότι, απαντώντας σε αίτημα της Επιτροπής με σκοπό την παροχή πληροφοριών, της απέστειλε αντίγραφο το οποίο δεν ήταν απολύτως όμοιο με το πρωτότυπο μιας συμβάσεως πωλήσεως μηχανής την οποία αφορούσε το επιχορηγούμενο σχέδιο συνιστά σοβαρή παράβαση ουσιωδών υποχρεώσεων.

106 Ναι μεν είναι αλήθεια ότι οι περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως διαφέρουν από εκείνες που απασχόλησαν το Πρωτοδικείο στην υπόθεση στην οποία εκδόθηκε η απόφαση Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής, που μνημονεύεται στη σκέψη 61 ανωτέρω, ωστόσο, η Επιτροπή μπορούσε ευλόγως να θεωρήσει ότι κάθε άλλο μέτρο εκτός από την κατάργηση της συνδρομής θα μπορούσε να συνιστά πρόσκληση προς διάπραξη απάτης. Πράγματι, τούτο θα ενέβαλλε τους δικαιούχους στον πειρασμό να παράσχουν ψευδείς πληροφορίες ή να αποκρύψουν ορισμένα στοιχεία με σκοπό την τεχνητή διόγκωση του ποσού της επενδύσεως που μπορεί να χρηματοδοτηθεί, ώστε να λάβουν μεγαλύτερη κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή, διακινδυνεύοντας μόνο τη μείωση της συνδρομής αυτής σε συνάρτηση με το μέρος της συνδρομής για το οποίο δεν πληρούται κάποια προϋπόθεση χορηγήσεώς της.

107 Επιπλέον, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας ότι η κατάργηση της συνδρομής αποτελεί δυσανάλογη κύρωση σε σχέση με τη διαπιστωθείσα παρατυπία, επειδή την ευθύνη για τις προσαπτόμενες παρατυπίες φέρει η Fedital και όχι η ίδια, πρέπει να απορριφθεί. Πράγματι, η προσφεύγουσα είναι καθολικός διάδοχος των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων της Fedital κατόπιν των διαδοχικών εξαγορών περί των οποίων γίνεται λόγος στη σκέψη 22 ανωτέρω.

108 Τέλος, απλώς και μόνον το ενδεχόμενο σωρεύσεως της κοινοτικής κυρώσεως με τα εθνικά διοικητικά πρόστιμα είναι καθαρά υποθετικό και, εν πάση περιπτώσει, δεν αρκεί, αυτό καθαυτό, για να μπορεί να συναχθεί ότι το προσβαλλόμενο εν προκειμένω μέτρο συνιστά δυσανάλογη κύρωση σε σχέση με τη διαπιστωθείσα πράξη. Ενδεχομένως, εναπόκειται στην προσφεύγουσα να επικαλεστεί ενδεχόμενη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας σε περίπτωση σωρεύσεως κοινοτικών και εθνικών κυρώσεων ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

109 Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η κατάργηση της συνδρομής συνιστά δυσανάλογη κύρωση σε σχέση με τις προσαπτόμενες παραβάσεις και με τον σκοπό της σχετικής ρυθμίσεως.

110 Επομένως, η προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας δεν αποδείχθηκε.

3. *Επί της προβαλλόμενης ελλείψεως αιτιολογίας*

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

111 Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη και ότι δεν της παρέχει τη δυνατότητα να αντιληφθεί με σαφήνεια τη συλλογιστική της κοινοτικής αρχής.

112 Καταρχάς, με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν δόθηκε επαρκώς συγκεκριμένη απάντηση σε ορισμένες από τις παρατηρήσεις της που υπέβαλε στις 3 Αυγούστου 1995 (βλ. ανωτέρω σκέψη 31). Η καθής δεν απάντησε στις παρατηρήσεις με τις οποίες επιδιώχθηκε να αποδειχθεί, αφενός, ότι τα επίδικα τιμολόγια δεν ήταν παράτυπα, καθόσον έφεραν ημερομηνία συντάξεώς τους που ανέτρεχε σε χρόνο μικρότερο του εξαμήνου πριν από την ημερομηνία ενάρξεως του σχεδίου, και, αφετέρου, το παράνομο του μέτρου που θα συνίστατο σε κύρωση βαρύτερη της μειώσεως της συνδρομής.

113 Όταν μια διαδικασία προβλέπει το δικαίωμα του ενδιαφερομένου να υποβάλει παρατηρήσεις επί των αιτιάσεων που του προσάπτει η Επιτροπή, σ' αυτήν εναπόκειται να λάβει υπόψη τις ως άνω παρατηρήσεις. Όμως, εν προκειμένω, η καθής παρέλειψε να διευκρινίσει τους λόγους για τους οποίους θεώρησε ότι τα επιχειρήματα της δικαιούχου δεν δικαιολογούσαν τις επίμαχες ενέργειές της. Ειδικότερα, η Επιτροπή όφειλε να αναφέρει ένα προς ένα τα παράτυπα τιμολόγια και να παραθέσει τους λόγους για τους οποίους οι διαπιστωθείσες παρατυπίες επηρέαζαν το σχέδιο στο σύνολό του.

114 Στη συνέχεια, η καθής παρέλειψε να απαντήσει στις παρατηρήσεις με τις οποίες Massalombarda Colombani προέβαλε, όσον αφορά την παραποίηση της συμβάσεως

πωλήσεως μηχανής συσκευασίας, τα ίδια επιχειρήματα με αυτά τα οποία αναπτύσσει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

115 Τέλος, η προσφεύγουσα προσάπτει στην καθής ότι δικαιολόγησε, χωρίς εξηγήσεις, την κατάργηση της συνδρομής επικαλούμενη το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88, το οποίο, ωστόσο, προβλέπει μόνον τη δυνατότητα αναστολής ή μειώσεως μιας συνδρομής, όχι όμως και της καταργήσεώς της.

116 Η καθής ζητεί την απόρριψη του λόγου αυτού θεωρώντας ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

117 Κατά πάγια νομολογία, αφενός, δυνάμει του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 253 ΕΚ), από την αιτιολογία μιας πράξεως πρέπει να διαφαίνεται κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη κατά τρόπο που να καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου για να προασπίσουν τα δικαιώματά τους και στον κοινοτικό δικαστή να ασκεί τον έλεγχό του και, αφετέρου, ότι η έκταση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως κρίνεται σε συνάρτηση με το γενικό νομικό και πραγματικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται κάθε πράξη (βλ. απόφαση Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 61, σκέψη 140, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

118 Εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη απόφαση κάνει λόγο για τα διάφορα στάδια της διαδικασίας και σημειώνει ότι οι διαπιστωθείσες παρατυπίες, ιδιαίτερα οι περιγραφόμενες στην έκτη και την έβδομη αιτιολογική σκέψη της, επηρεάζουν τους όρους πραγματοποιήσεως του σχεδίου (δέκατη όγδοη αιτιολογική σκέψη) και δικαιολογούν, κατά συνέπεια, την κατάργηση της συνδρομής δυνάμει του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88.

119 Από την εν λόγω αιτιολογία προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της καθής, αυτή δε η αιτιολογία παρέχει στην ενδιαφερομένη εταιρία τη δυνατότητα να υπερασπιστεί τα δικαιώματά της και στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχό του.

120 Η προσφεύγουσα δεν μπορεί, ιδίως, να προσάπτει στην καθής ότι απάντησε ανεπαρκώς στην επιχειρηματολογία την οποία ανέπτυξε με τις παρατηρήσεις της, κατά την οποία τα επίδικα τιμολόγια έφεραν ημερομηνία αναγόμενη σε διάστημα μικρότερο του εξαμήνου προ της ημερομηνίας παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής και ότι όφειλαν, κατά συνέπεια, να θεωρηθούν ως σύννομες. Πράγματι, με την έκτη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλόμενης αποφάσεως η καθής εξέθεσε με σαφήνεια ότι το γεγονός ότι ορισμένες αγορές και εργασίες είχαν πραγματοποιηθεί πριν από την ημερομηνία της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής, δηλαδή πριν τις 27 Οκτωβρίου 1988, αντέβαινε προς την υποχρέωση που είχε αναλάβει η δικαιούχος εταιρία με την αίτηση χορηγήσεως συνδρομής σύμφωνα με το παράρτημα Α του κανονισμού 2515/85. Από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει σαφώς ότι το κριτήριο εγκρίσεως των προς χρηματοδότηση δαπανών το οποίο ακολούθησε η καθής συνίσταται στο ότι οι προς χρηματοδότηση αγορές και εργασίες δεν μπορούν να πραγματοποιούνται πριν από την ημερομηνία της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής. Ενόψει του κριτηρίου αυτού, η προσφεύγουσα ήταν κάλλιστα σε θέση να εκτιμήσει τις παρατυπίες που προσάπτονται στη δικαιούχο της συνδρομής.

121 Δεν μπορεί επίσης να προσαφθεί στην καθής ότι απάντησε ανεπαρκώς στα επιχειρήματα της προσφεύγουσας, κατά τα οποία, αφενός, η αποστολή αντιγράφου της συμβάσεως αγοράς μηχανής συσκευασίας Tetra Pak που δεν ήταν απολύτως όμοιο προς το πρωτότυπο δεν είχε καμία επίπτωση επί του ποσού της συνδρομής και, αφετέρου, κάθε μέτρο αυστηρότερο από τη μείωση της συνδρομής θα ήταν παράνομο. Πράγματι, η καθής δήλωσε ότι οι διαπιστωθείσες παρατυπίες, όπως αυτές εκτίθενται στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. ανωτέρω σκέψη 33), επηρεάζουν τους όρους εφαρμογής του εν λόγω σχεδίου και ότι, λαμβανομένου υπόψη ιδίως του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88, η συνδρομή

έπρεπε να καταργηθεί. Με τον τρόπο αυτό, η καθής απέρριψε τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας και θεώρησε ότι, λαμβανομένων υπόψη των διαπιστωθεισών με την προσβαλλόμενη απόφαση παρατυπιών, δεν ήταν δυνατή η χρηματοδότηση ορισμένων δαπανών, πράγμα το οποίο είχε άμεσες συνέπειες επί του ύψους της συνδρομής, δεύτερον, το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 της παρείχε την εξουσία καταργήσεως της συνδρομής και, τρίτον, η κατάργηση της συνδρομής δεν ήταν δυσανάλογη κύρωση εν όψει των συγκεκριμένων περιστάσεων.

122 Εξάλλου, από την επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η προσφεύγουσα στο πλαίσιο των λόγων της προκύπτει ότι αυτή είχε αντιληφθεί τη συλλογιστική που οδήγησε την καθής να λάβει την προσβαλλόμενη απόφαση.

123 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη, υπό την έννοια του άρθρου 190 της Συνθήκης, οπότε ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί.

124 Κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

125 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφοσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε και η καθής έχει ζητήσει την καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα, πρέπει να καταδικαστεί η προσφεύγουσα όχι μόνο στα δικά της έξοδα, αλλά και στα έξοδα της καθής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**

2) **Η προσφεύγουσα φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και εκείνα της καθής.**

Jaeger Lenaerts Azizi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Οκτωβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

K. Lenaerts

Περιεχόμενα

Νομικό πλαίσιο της διαφοράς ..... II - 3144

Ιστορικό της διαφοράς ..... II - 3150

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 3154

Επί του παραδεκτού της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας ..... II - 3155

Επί της ουσίας II - 10 ..... II - 3156

1. Σύνοψη των λόγων ακυρώσεως που προβάλλει η προσφεύγουσα ..... II - 3156

2. Επί των προβαλλόμενων παραβάσεων των κανόνων του δικαίου σχετικά με την εφαρμογή της Συνθήκης ΕΚ ..... II - 3156

Επί των λόγων που αφορούν τις παρατυπίες τις οποίες διαπίστωσε η Επιτροπή .... II - 3157

Επιχειρηματολογία των διαδίκων ..... II - 3157

— Επί του λόγου που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 ..... II - 3157

— Επί του λόγου που στηρίζεται σε παράβαση του σημείου Β.1, παράγραφοι 5 και 12, του εγγράφου εργασίας ..... II - 3158

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3160

— Αγορές και εργασίες προγενέστερες της εκ μέρους της Επιτροπής παραλαβής της αιτήσεως χορηγήσεως συνδρομής ..... II - 3161

— Παραποίηση μιας συμβάσεως αγοράς μηχανής συσκευασίας ..... II - 3165

Επί της νομικής βάσεως της καταργήσεως της συνδρομής και της προβαλλόμενης παραβάσεως του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88 ..... II - 3167

Επιχειρηματολογία των διαδίκων ..... II - 3167

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3169

Επί της αναλογικότητας της καταργήσεως της συνδρομής ..... II - 3170

Επιχειρηματολογία των διαδίκων ..... II - 3170

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3172

3. Επί της προβαλλόμενης ελλείψεως αιτιολογίας ..... II - 3175

Επιχειρηματολογία των διαδίκων ..... II - 3175

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3176

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 3178